

บทที่ 1

บทนำ

ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา ปัญหาทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดที่ประเทศไทยเผชิญก็คือ "ปัญหาเรื่องเงินฝืด" ปัญหาเรื่องเงินฝืดนี้เริ่มปรากฏในปลายปี 2521 สืบเนื่องมาจากตอนต้นปี 2521 ธนาคารแห่งประเทศไทยเกรงว่าเงินจะเฟ้อ จึงได้ดำเนินนโยบายทางการเงินเพื่อป้องกันเงินเฟ้อ โดยการประกาศมาตรการของธนาคารแห่งประเทศไทยลงวันที่ 31 มกราคม 2521 เกี่ยวกับเรื่องกำหนดวงเงินสูงสุดที่บริษัทเงินทุนแต่ละบริษัทจะให้เข้าซื้ออสังหาริมทรัพย์ และการเพิ่มดอกเบี้ยมาตรฐานจากเดิมร้อยละ 9 เป็นร้อยละ 10.5 ผลของมาตรการดังกล่าวปรากฏให้เห็นเด่นชัดในปลายปี 2521 และได้ทวีความรุนแรงขึ้นในปี 2522 ซึ่งมีสาเหตุใหญ่มาจากการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในต่างประเทศ สถาบันการเงินต่าง ๆ ได้คืนเงินกู้ที่กู้มาจากต่างประเทศ เนื่องจากต้นทุนกู้สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินเหล่านี้จึงเรียกได้ตามกฎหมายจากการให้กู้ ซึ่งขณะนั้นกำหนดไว้ 15% จากสาเหตุใหญ่นี้เองที่ทำให้ปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบมีน้อยลง ประกอบกับสาเหตุอื่น เช่น ภาวะเงินเฟ้อในประเทศทำให้ประชาชนหันไปซื้อทองคำหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อเป็นการประกัน (Hedging) ค่าของเงิน ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสถาบันการเงินไม่สูงใจ เพราะอยู่ในอัตราที่ต่ำและต่ำกว่าระดับอัตราเงินเฟ้อมาก รัฐบาลได้ใช้ความพยายามอย่างมากในการแก้ไขปัญหาลูกหนี้เงินฝืดนี้โดยดูได้จากมาตรการต่าง ๆ ที่ประกาศใช้โดยธนาคารแห่งประเทศไทย และอาจกล่าวได้ว่า ไม่มีมาตรการที่ใช้แก้ไขปัญหาลูกหนี้เงินฝืดนี้ในอดีตรับเท่ากับมาตรการที่ประกาศใช้ในการแก้ปัญหาลูกหนี้เงินฝืดนี้

ตลาดเงินของประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่มีลักษณะเหมือนกับตลาดเงินของประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย กล่าวคือ ตลาดเงินในประเทศไม่สามารรถทำหน้าที่ของมันอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องพึ่งแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศ โดยการกู้เงินจากศูนย์กลางทางการเงินของโลก เช่น ประเทศอังกฤษ และประเทศสหรัฐอเมริกา และเมื่อไม่นานมานี้ก็มีศูนย์กลางเงินของโลกเกิดขึ้นทางเอเชีย ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น เมื่อสภาพของตลาดเงินของประเทศไทยเป็นเช่นนี้ หากปรากฏครั้งใดที่ภาวะการณ์ในตลาดเงินของประเทศไทยที่เป็นศูนย์กลางทางการเงินของโลกมี

ภาวะการผันเงินตึง อันเนื่องมาจากการใช้มาตรการในการแก้ไขเงินเพื่อ ปัญหาดุลการค้ำ หรือดุลการชำระ เงินจะมีผลทำให้อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินอยู่ในระดับสูง และจะส่งผลกระทบต่อกระเทือนและสร้าง ความปั่นป่วนทางการเงินให้แก่ประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายที่ต้องพึ่ง เงินกู้จากต่างประเทศ ดังที่ประเทศไทยได้ประสบในช่วงปี 2522 จากมูลเหตุอันนี้เอง เป็นสิ่งจูงใจที่ทำให้ผู้เขียนมีความสนใจที่จะศึกษา และค้นคว้าในเรื่องของตลาดเงินของประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทำการศึกษาลักษณะของตลาดเงินของประเทศไทยในปัจจุบัน
2. ศึกษาถึงสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตลาดเงิน
3. ศึกษาถึงประเภทต่าง ๆ ของตราสารในตลาดเงิน
4. ศึกษาถึงผลกระทบของอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน เมื่อรัฐใช้นโยบายทางการเงิน
5. ศึกษาถึงอุปสรรคตลอดจนแนวทางในการพัฒนาตลาดเงินของประเทศไทย

ขอบเขตของการค้นคว้า

ทำการศึกษาค้นคว้า เฉพาะตลาดเงินในระบบเท่านั้น

วิธีการศึกษาค้นคว้า จะทำการศึกษาค้นคว้าจาก

1. เอกสาร และวารสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตลาดเงินทั้งที่เป็นของในประเทศ และต่างประเทศ
2. ตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตลาดเงิน
3. ข้อมูลที่เป็นตัวเลขและสถิติ จะหาจากหน่วยราชการต่าง ๆ เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นต้น
4. สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับตลาดเงิน

คำจำกัดความ

ตลาดเงิน หมายถึง ตลาดเงินในระบบเท่านั้น

บริษัทเงินทุน หมายถึง บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์

ประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้าที่คาดว่าจะได้รับ

1. เนื่องจากความรู้ในเรื่องตลาดเงินมีการเผยแพร่ค่อนข้างน้อย ฉะนั้นวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จะรวบรวมเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตลาดเงินมากที่สุด เท่าที่ข้อมูลจะอำนวยให้เพื่อจะได้เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจ ค้นคว้าศึกษารายละเอียดในแง่อื่นต่อไป
2. ตลาดเงินเป็นตลาดที่มีความไวต่อเหตุการณ์ที่มากกระทบเร็วมาก ดังนั้นประโยชน์จากการศึกษาหัวข้อนี้จะทำให้ทราบว่า เมื่อรัฐบาลใช้นโยบายทางการเงินจะมีผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยประเภทต่าง ๆ ของตราสารในตลาดเงินอย่างไรบ้าง เพื่อธุรกิจจะสามารถปรับตัวได้ทันกับเหตุการณ์ที่จะเกิดตามมา
3. เป็นส่วนหนึ่งที่จะอาจจะเป็นแนวร่วมประกอบการพิจารณาในการพัฒนาตลาดเงินของรัฐบาลต่อไป